

HALÁSZATI LAPOK 2025 | 3

**Megkezdődött a MA-HAL új
vezetésének kiválasztása**

Az ágazat sikerei és kihívásai

**Télből a tavaszba - halegészségügyi
aktualitások**

**Változatosan alakult a hal ára
2024-ben a kiskereskedelemben**

**A MAGYAR
MEZŐGAZDASÁG
MELLÉKLETE**

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja
Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Török Gergely
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

Fotó: TIMMEL EDE

A BALATONI HALGAZDÁLKODÁSI ZRT. MEGKEZDTE A HALTELEPÍTÉSI SZEZONT

Az év első haltelepítésén február 13-án, összesen 1455 kg egészséges, fogható méretű pontyot engedtek le a halszállító autóról. Ezt a mennyiséget a balatonlellei kikötőben csúszdázatták a Balatonba. Február 21-én 680 kg háromnyaras, fogható méretű pontyot telepítettek a Cinege-patak torkolata melletti tóba, amely a Siófoki Horgász Egyesület elnökének jelenlétében zajlott.

Balaton hal

VÉGET ÉRT A 31. FEHOVA SZAKKIÁLLÍTÁS

A Magyar Országos Horgász Szövetség február 6–9. között várta az érdeklődőket a budapesti kiállításon. A rendezvény megnyitóján dr. Szűcs Lajos elnök köszöntötte a résztvevőket és értékelte az elmúlt évet – amely a MOHOSZ történetének legsikeresebbje volt –, továbbá beszélt az aktuális év kihívásairól. Az idei esztendő újdonságaként mutatkozott be a MOHOSZ Agóra, ahol hazai horgászciikk-gyártók és -forgalmazók mutatták be újdonságaikat, összesen több mint 150-et. A látogatók 20 különböző kategóriában szavazhattak a legjobbakra, és cserébe egy-egy ajándékot választhattak.

A MOHOSZ költségelszámolási pályázat keretében hatodik éve támogatja a gyermekhorgászok szervezett utaztatását a kiállításra. Az idén 30 csoport érkezett csaknem 800 gyermekhorgásszal. A MOHOSZ standján az Ifjúsági és Oktatási Szakbizottság játékos vetélkedővel, halfelismerő játékkal és egyedi ajándékokkal várta a gyermekhorgászokat, akik részére a Hungexpo Zrt. biztosította az ingyenes belépőket. Az EnergoFish Kft. (a MOHOSZ gyémánt fokozatú támogatója) szintén ajándéktárgyakkal és programokkal kedveskedett az ország különböző pontjairól érkező kis horgászoknak.

MOHOSZ

VIZES ÉLŐHELYEK MEGŐVÁSÁRA KAPOTT TÁMOGATÁST A HORTOBÁGYI HALGAZDASÁG

Vizes élőhelyek fokozott megőrzésére és fejlesztésére nyert el évi több, mint 89,8 millió forint támogatást a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. – tájékoztatta a társaság vezérigazgatója az MTI-t. Simon Károly közleményében azt írta: hamarosan jelentős támogatásban részesülhetnek a haltermelők, ami nagy segítség a halgazdaságoknak. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz keretén belül mintegy 3,2 milliárd forintra lehetett pályázni: a 100 százalékos támogatási intenzitású projekt uniós és magyar társfinanszírozásban valósul meg – magyarázta. Hozzátette: az ötéves program célja a vizes élőhelyek fokozott megőrzése és fejlesztése. Hasonlóan a szántóföldi növénytermesztéshez, a halastavakra járó támogatási konstrukció is hektár alapú, ez az összeg hektáronként évente 40 ezer forint.

A napokban megkezdődött a nyertes pályázók értesítése. Köztük van a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. is, amely így évente több mint 89,8 millió forint támogatást kap – mutatott rá Simon Károly.

MTI

MAFFIAMÓDSZEREKKEL LOPJÁK A NAGYTESTŰ HALAKAT

Aggasztó hírek érkeznek a Ráckevei-Soroksári Dunáról, ahol orvhorgászok szervezett csoportokban, maffiamódszereket alkalmazva lopják el a kapitális pontyokat és harcsákat. A fekete piacon elsősorban a 15-20 kilogramm feletti pontyok és a nagytestű harcsák a keresettek. Ezek a halak jelentős anyagi értéket képviselnek, és a magántavak tulajdonosai hajlandóak magas árat fizetni értük. Az orvhorgászok illegális technikákat alkalmaznak, például a veremelő harcsákat külső akasztás módszerével „kigereblyézik”, amely súlyos károkat okoz a halállományban.

A hatóságok mindent megtesznek a halállomány védelme érdekében. A halvédelmi intézkedéseknek köszönhetően a fekete piaci kereskedelem visszaszorulóban van, de a probléma továbbra is fennáll. A hatóságok egyéb intézkedéseket terveznek, például a halőrök létszámának növelését és a technikai felszereltség javítását. A Ráckevei-Soroksári Duna halállományának védelme érdekében összefogásra van szükség a hatóságok, a halőrök és a horgászok között.

pecaverzum

Megkezdődött a MA-HAL új vezetésének kiválasztása

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) kilenctagú elnökségének négy évre szóló megbízása idén májusban lejár. A szervezet decemberi közgyűlésén választották meg a háromtagú jelölőbizottságot, melynek elnöke Kovács Zoltán lett, akit az eddigi munkáról és az előttünk álló feladatokról kérdeztük.

A MA-HAL elnöke immár 12 éve *dr. Németh István*, már nem vállalja tovább a megbízást, és a 9 tagú elnökségből többen szintén így döntöttek. Kovács Zoltán szerint ezért is fontos a Szakmaközi Szervezet tagságának aktív részvétele a választási folyamatban, mert igazán fontos időszak előtt állunk. A magyarországi halászat és akvakultúra területén megvalósuló együttes érdekek képviselésének hagyományai közel 140 éves múltra tekintenek vissza. A MA-HAL májusi közgyűlésén titkos szavazással a következő 4 évre választ a tagság tisztviselőket.

TÁRSADALMI MUNKA A MA-HAL ELNÖKSÉGI TAGJÁNAK LENNI

A jelenlegi elnökség komoly munkát végzett a hazai haltermelés minőségi és mennyiségi fenntartásában és fejlesztésében. Nagy eredmények egyebek között a „Halastavak természetvédelmi-fenntartó szerepének” támogatása, amely ugyan a szántóföldi támogatásokhoz hasonlóan hektár alapon történik, de annak mértéke sajnos elmarad a növénytermesztés támogatásától, sőt a szomszédos országok támogatásának mértékétől is. Fontos látni, hogy bár nemzetgazdasági szinten a hazai haltermelés értéke nem jelentős, azonban az ágazat szereplőinek ez a „minden”. Az új elnökségnek tovább kell vinnie az érdekképviseleti munkát, és nagy hangsúlyt kell fektetnie az ágazat közvetett hasznának a kihangsúlyozására. A természetvédelem, a vízvízsszatartás vagy a fenntarthatóság területén tudományos eredményekkel és példákkal kell alátámasztani a haltermelés közjónak nyújtott szolgáltatásait és társadalmi hasznát (biodiverzitás növelése, stb.). Ez persze csak egy feladat, amit a MA-HAL társadalmi munkában dolgozó vezetésének a jövőben fel kell vállalnia, de jól szemlélteti, hogy mennyire fontos a megfelelő személyek kiválasztása.

Tisztelettel kérünk minden MA-HAL tagot, hogy éljen jelölési jogával és kötelességével, segítse a jelölőbizottság munkáját, hiszen a MA-HAL következő 4 évének eredményességét jelentősen meghatározza ez a szavazás.

MÉG TART A JELÖLTÁLLÍTÁS

A demokratikus választási folyamat első lépése a jelöltállítás. Ennek folyamata zajlik, zajlott februárban is. Egyeztetések sorozatát követően kialakult egy előzetes javaslat a tisztségekre. A jelölőbizottság tehát elkészítette azt a listát, amely kiindulási alapja a 2025 évi tisztújításnak. Ennek véleményezésére és további személyek jelölésére elektronikus úton (e-mailben) kerül sor. Azok, akik nem tudtak a rendelkezésre álló időben válaszolni, még van esélyük, számíthatnak rá, hogy a jelölőbizottság tagjai majd telefonon veszik fel velük a kapcsolatot. A folyamat részeként kialakuló jelöltekkel a bizottság külön egyeztet, hogy vállalják-e a felkérést, mert csak azok neve szerepel majd a választási lapon, akik a jelölést elfogadták és megmérték magukat. Természetesen a májusi közgyűlésen is lehet jelölni a szavazólapra kerülésre, amit helyben a közgyűlés dönt majd el.

A TAGOK AKTIVITÁSA FONTOS

A folyamat során Kovács Zoltán szerint úgy tűnik, a MA-HAL tagság egy része komolyan veszi a jelöltállítási jogát, és aktívan vesznek részt a folyamatban. A négy évvel ezelőtti választási tapasztalatokat is figyelembe véve, most egy közreműködőbb hozzáállás figyelhető meg.

Török Gergely

„Kihívások és Lehetőségek a Hazai Halgazdálkodás Innovációjában”

Akvakultúra innovációs konferencia az AKI, a HUNATIP és a MA-HAL szervezésében

2025. március 21., Budapest

[Brazília]

GÉNMODOSÍTOTT TILÁPIA A BRAZIL PIACON

A Brazilian Fish és az amerikai Center for Aquaculture Technology (CAT) génmódosítással javított tilápiát tenyésztett ki. A génmódosítás célja a jobb növekedés, hozam és takarmányhasznosítás elérése. A technológia lehetővé teszi a betegség-ellenállóság, az egészség, a takarmányhasznosítás és a növekedési teljesítmény javítását. A génmódosítás felgyorsítja a természetes genetikai változásokat, így a 20 éves hagyományos nemesítési program eredményei akár egy év alatt elérhetők. A génmódosított tilápia rövidebb növekedési időszakot és csökkentett takarmányfogyasztást eredményez. A programban érdekelt felek véleménye szerint a fogyasztók számára ez egészségesebb és táplálóbb élelmiszer jelent.

fishfarmingexpert

[Ausztria]

IMPORTFÜGGŐ OSZTRÁKOK

Ausztria összesített haltermelése 9,6 százalékkal nőtt az előző évhez képest, és elérte az 5170 tonnát – derül ki a Statistics Austria adataiból. Az ágazat kihívásokkal is szembesült, például vízhiánnyal és ragadozókkal, az ország akvakultúrája ennek ellenére jelentős növekedést ért el. A legnagyobb volumenben előállított halfajok között a pisztrángfélék domináltak, különösen a szivárványos pisztráng, amelyek 13,5%-os növekedéssel 1920 tonnára emelkedtek. A sebes pisztráng termelése 2,7%-kal 679 tonnára, míg a tavi pisztrángé 8,4%-kal 554 tonnára nőtt. Ezzel szemben az európai ponty enyhe, 0,4%-os visszaesést szenvedett el, a termelés 557 tonnára csökkent.

Január 31-én volt a halkimerülés napja – ez az a nap, amikor Ausztria halkészletei elfogynak. A hal iránti kereslet azonban a korábbi évekhez hasonlóan tovább emelkedik. Ha az osztrákok csak helyben termelt halat fogyasztanának, a szupermarketek polcai az év hátralévő részében üresek maradnának. A mindössze 8 százalékos önellátási rátával Ausztria nagymértékben függ az importtól, hogy kielégítse a lakosság hal és tenger gyümölcsei iránti keresletét. A hal iránti igény azonban a korábbi évekhez hasonlóan tovább emelkedett.

Thomson Reuters

[Franciaország]

GARNÉLARÁK ÉS KOKTÉLPARADICSOM AZ AKVAPONIKUS FARMON

Az Agriloops francia startup akvaponikus farmot hozott létre a francia Vilaine folyó mentén elhelyezkedő Rennes városában, ahol a koktélpáradicsomot sós vízben termesztik, és garnélarák-ürülékkel trágyázzák – írja az IntraFish. A BlueInvest uniós platform pénzügyi támogatásával a „Mangrove #1” farm 2024-ben 13 millió euróból (5,33 milliárd Ft-ból) épült mintegy 7000 négyzetméteren, amelyből 5000 négyzetméteren zöldségfélék (pl.: koktélpáradicsom) és 2000 négyzetméteren garnélarák termesztésével foglalkoznak. A BlueInvest Readiness Assistance Program részeként egy kutatás-fejlesztési projektet ipari méretű farmmá alakítottak át – mondta Jérémy Cognard vezérigazgató és társalapító. Az Agriloops hosszú távon szeretné bevezetni ezt a koncepciót Európában.

IntraFish

[Németország]

EGYRE SIKERESEBBEK A FROSTA TERMÉKEK

A Frosta AG 2024-ben 638 millió eurós árbevételt ért el, ami csak kismértékben marad el a 2023-as 639 millió eurós eredménytől. A vállalat saját márkás termékei 16,3 százalékos növekedést mutattak, míg a kereskedelmi márkák és az out-of-home szegmensben veszteségeket könyveltek el. A Frosta márka sikereit a vállalat a 20 évvel ezelőtti döntésnek tulajdonítja, amelynek értelmében a termelés során teljes mértékben mellőzik az adalékanyagokat és aromákat. A Frosta termékek, különösen a mirelit halételek, népszerűsége töretlen a német piacon. A vállalat jelenleg a megnövekedett kereslet kielégítésére koncentrál, és új, vonzóbb műszakmodelleket vezet be a termelékenység növelése érdekében. A Frosta 2025-re 3-9 százalékos árbevétel-növekedést és 6-8 százalékos nyereségráta elérését tervezi.

Fischmagazin

[USA]

A SZIVÁRVÁNYOS PISZTRÁNG OMEGA-3 ZSÍRSAVSZINTÉZISÉNEK GENETIKAI HÁTTERE

Az amerikai Mezőgazdasági Minisztérium (USDA) kutatói felfedezték, hogyan alakítja át a szivárványos pisztráng a növényi olajokat esszenciális omega-3 zsírsavakká, EPA-vá és DHA-vá. A szivárványos pisztráng, más lazacfélékhez hasonlóan, korlátozottan képes az omega-3 zsírsavak bioszintézisére a lenmagban és a repcében található alfa-linolénsavhoz hasonló növényi olajokból. Ez a tanulmány, ellentétben másokkal, amelyek a szivárványos pisztráng omega-3 bioszintézisére gyakorolt étrendi hatásokra összpontosítanak, részletes genetikai elemzést is tartalmaz, különös tekintettel a zsírsavkötő fehérjékre (FABP). Ez lehetővé teszi a halak genetikájának és étrendjének a lipidanyagcserére gyakorolt kölcsönhatásának mélyebb megértését.

Az Idaho államban végzett vizsgálat a fehérje expreziójának különbségeit vizsgálta a pisztrángok különböző csoportjai között. A kutatók megállapították, hogy a fehérjék magas szintje közvetlenül összefügg a halak fokozott képességével a növényi olajok omega-3 zsírsavakká történő átalakítására, amelyek kulcsfontosságúak az emberi egészség szempontjából. Ez a felfedezés megnyitja az utat a pisztrán-

gok genetikai szelekciós tervei előtt, amelyek célja a növényi olajok omega-3-má történő átalakítására való képességük javítása, csökkentve ezzel a magas halolaj-tartalmú étrendtől való függőséget. Ez a stratégia a takarmányozási költségek csökkentéséhez is vezethet, miközben fenntartja az akvakultúra-termékek fogyasztóinak egészségügyi előírásait.

mi Species

Sajtóközlemény

2025.02.06.

Megújult keretek között a hazai halgazdálkodási adatgyűjtés

Sikeresen zárult az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, a Magyar Halászati Operatív Program Plusz keretében támogatott MAHOP_PLUSZ-1.2.2-24-2024-00001 azonosító számú, „MAHOP PLUSZ DCF halgazdálkodási adatgyűjtés kereteinek kialakítása” című projektje 2025.01.31-én. Az Európai Unió és Magyarország társfinanszírozásával megvalósuló projekt a Széchenyi Terv Plusz program keretében 105 millió forintból valósult meg.

A szakmai megvalósítást az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: AKI) végezte. A projekt célja a halgazdálkodással kapcsolatos adatgyűjtési folyamatok javítása volt, amelyek biztosítják a szakigazgatás és az Európai Bizottság számára a szükséges adatok elérhetőségét. A projekt eredményeként az AKI megújította a hazai halgazdálkodási adatgyűjtés keretét, és hatékonyabb adatgyűjtési és elemzési rendszert alakított ki. Emellett aktív szerepet vállalt a szakmai tudás megosztásában is, és több szakmai konferencián, rendezvényen ismertette a hazai adatgyűjtés eredményeit, valamint nemzetközi szakértői üléseken is képviselte Magyarországot.

A projekt keretében új nemzeti munkaterv készült a 2025-2027-es időszakra, amely alapot biztosít a jövőbeli adatigények kielégítésére. A projekt eredményei közül kiemelkedik az adatgyűjtés hatékonyságának növelése is, amelynek eredményeképp kidolgozásra került a haltermelők gazdasági és társadalmi adatainak reprezentatív gyűjtése. Az adatgyűjtés eredményei a későbbiekben segítik a szakpolitikai döntéshozatalt és ezzel hozzájárulnak a halgazdálkodási szektor jobb átláthatóságához. Emellett a hazai halfogyasztás éves egy főre jutó mennyiségét és a halgazdálkodási ágazat termelési értékét is meghatározta az AKI az adott időszakra vonatkozóan. A projekt lehetőséget biztosított annak a korábban folytatott népszerű gyakorlatnak a folytatására, melyben a fogyasztói halárak kerülnek rendszeres felmérésre. Az adatsorok elérhetőek az Agrárinformációs Portálon (link).

A projekt eredményei itt érhetők el: adat.aki.gov.hu

A fejlesztés hozzájárul a Közös Halászati Politika céljainak teljesüléséhez, támogatva a fenntartható halgazdálkodási gyakorlatokat és a halászati ágazat hosszú távú fejlődését.

További információ kérhető:

Bojtárné Lukácsik Mónika, szakmai kapcsolattartó

AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Email: bojtarne.lukacsik.monika@aki.gov.hu

Telefon: +3670-331-3887

A hal tavalyi árának alakulása a kiskereskedelemben

Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) munkatársai 2024-ben a fontosabb haltermékek fogyasztói árát 17 értékesítési helyen figyelték meg: 15 fogyasztói piacon (Budapest Fővám téri és Lehel téri vásárcsarnok, Kecskemét, Pécs, Székesfehérvár, Győr, Debrecen, Szolnok, Békéscsaba, Gyula, Nagykanizsa, Kaposvár, Keszthely, Balatonboglár, Szeged), valamint 2 kiskereskedelmi láncban (budaörsi Auchan és budaörsi METRO áruház). A felmérésben az alábbi főbb termékek szerepeltek: friss élő pontytermékek közül: a pontyszelet, afrikaiharcsa-filé, busatörzs, busaszelet, valamint az importból származó lazacfilé. A fogyasztói árakat havonta egyszer a hónap utolsó hetében, illetve húsvét és karácsony hónapjában két alkalommal, az ünnepeket megelőző héten, majd pár nappal az ünnepek előtt írták össze.

A vizsgált haltermékek közül nem volt olyan termék, amely az év során a fent említett időpontokban az összes megfigyelt árusító helyen elérhető lett volna. A termékek közül a pontyszeletet és az afrikaiharcsa-filét a 17 értékesítési helyből, valamennyi megfigyelt héten 15 helyen árusították. Az élő ponty és a lazacfilé 13-13 helyen szerepelt folyamatosan a kínálatban. A busatörzs és a busaszelet elérhetősége szezonális, így a nyári hónapokban a busaszelet csak 12, míg a busatörzs 9 helyen volt kapható a teljes időszakban.

Az egyes termékek 2024. évi áralakulását tekintve, az élő pontyot a húsvétot és a karácsonyt megelőző héten adták a legkedvezőbb áron a budaörsi METRO áruházban, 1699 Ft/kg akciós bruttó fogyasztói áron, míg legmagasabb áron a szegedi Mars téren található piacon árulták. A szegedi piacon egyébként szinte minden megfigyelt héten 3290 Ft/kg áron mérték az élő pontyot, ami a már említett legalacsonyabb ár közel dupláját tette ki.

A karácsonyi időszakban sokakat érdeklő kérdés, vajon az előző év azonos időszakához képest hogyan változik a hal ára a kiskereskedelemben? Élő pontyot a megfigyelt értékesítési helyek közül 15 helyen árusítottak 2024-ben, amelyek közül 6 esetben nem változott a kilónkénti ár a 2023 decemberben vizsgált árakhoz képest. A többi értékesítési helyen sem volt érdemi elmozdulás, az árváltozás mértéke

nagyjából 200 forintos sávban maradt, ami százalékban kifejezve -4 és +6 százalékot jelentett.

A meglátogatott üzletekben az árak éven belüli alakulása változatos képet mutatott, azonban kétféle árképzési mód is felismerhető. Számos értékesítési helyen egész évben azonos áron adták az élő pontyot, pl. Budapesten a Fővám téri vásárcsarnokban, Szolnokon, Békéscsabán, Nagykanizsán, Szegeden és Keszthelyen, ami a tóparti értékesítés árképzésétől eltér, mert ott jellemző a szezonális árváltozás.

Ugyanakkor a kiskereskedelmi láncok áruházaiiban gyakran találkozhattunk akciós kínálattal, különösen az ünnepeket megelőzően, illetve az Auchan budaörsi áruházában év közben is. Megjegyzendő, hogy a kötelező akciózás keretében, ami 2023. június 1. és 2024. június 30. között volt érvényben, arra kötelezték a nagyobb élelmiszerforgalmazókat, hogy a kijelölt 20 termék kategórián belül hetente egy-egy szabadon választott terméket kedvezménytel értékesítsenek. A 20 termék kategórián belül a hal, halkonzerv termékcsoporthoz önálló kategóriát képzett.

Pontyszeletet a legalacsonyabb fogyasztói áron a budaörsi Auchan kínálta, ahol a 30. és a 44. héten 1999 Ft/kg áron lehetett megvenni akciós kínálat keretében az ún. vegyes szeletet, ami a pontyszelettel eltérően a patkó alakú halszeletek mellett

a kisebb szeleteket is tartalmazza, és az ára lényegében az élő ponty árának felelt meg. A pontyszelet a legdrágábbnak ezúttal nem Szegeden, hanem Keszthelyen és Nagykanizsán bizonyult, ahol 4850 forintot kértek kilogrammjáért az 50-51. hetekben. Ez jócskán eltér a fenti legalacsonyabb ártól, de mint már említettük, nem teljesen azonos termékekről volt szó.

A karácsonyi időszakban a pontyszelet ára az értékesítési helyek közel felében – az élő ponty kínálatához hasonlóan – meg egyezett a 2023. évvel, a többi értékesítési egységben azonban jelentősebb mértékű és eltérő irányú változásokat mutattak az árak. Az árváltozás mértéke az előző év azonos időszakához képest forintban kifejezve -565 Ft/kg és +660 Ft/kg közé esett, ami -18 és +16 százalékos eltérést jelentett. A 660 Ft/kg áremelkedés a nagykanizsai és keszthelyi üzletekben mutatkozott, ahol 2023. január óta változatlan áron, kilogrammonként 4190 forintért kínálták a terméket. Az 565 Ft/kg árcsökkenés Balatonbogláron volt megfigyelhető, melynek köszönhetően a 2024 karácsonyán mért legkedvezőbb fogyasztói ár itt alakult ki.

A pontyszelet esetében is jellemző, hogy egyes értékesítési helyeken egész évben azonos áron kínálják a terméket, így történt ez 2024-ben pl. a budapesti vásárcsarnokokban, illetve Szolnokon, Békéscsabán és Gyulán is. A legváltozékonyabb ismét az Auchan fogyasztói ára lett, aminek oka

egyfelől, hogy a vizsgált 14 hétből 11 héten akcióztak, másfelől pedig – mint már említettük – a termékinálatot diverzifikálták.

A mellékelt ábra az élő ponty és a pontyszelet fogyasztói árának alakulását mutatja 2023 és 2024 karácsonyán az egyik leglátogatottabb budapesti fogyasztói piacon, valamint a szolnoki vásárcsarnok területén található halboltban, illetve a budaörsi Auchan áruházban.

Az afrikaiharcsa-filét bőrös és nyüzött formában árusítják, a meglátogatott értékesítési helyeken az utóbbi a gyakoribb. Bőrös filé formában csupán a budapesti Lehel téri vásárcsarnokban, illetve Győrben árulták. Az afrikaiharcsa-filé legalacsonyabb árát (2999 Ft/kg) a 17. héten a budaörsi Auchan áruházban, illetve a 48. héten a budaörsi METRO áruházban regisztrálták az AKI munkatársai, mindkét esetben akció keretében adták olcsóbban a terméket. Az afrikaiharcsa-filét a legmagasabb áron, (6590 Ft/kg) Szegeden lehetett megvenni, a 48-51. hetekben. Az árak Székesfehérváron ingadoztak leginkább, a kiskereskedelmi láncok áruházaiiban – főként az Auchanban – pedig nagyon gyakori volt az akciós kínálat.

Az előző év karácsonyához képest 2024-ben az afrikai harcsa filé fogyasztói ára a megfigyelt értékesítési helyek egy-egyedében változatlan volt. A budapesti Fővám téri vásárcsarnokban kilogrammonként 150 forinttal (-3 százalék), Kecskeméten 900 forinttal (-19 százalék) került kevesebbe, mint egy évvel korábban. A piacok nagyobb részében azonban mérsékelt árnövekedés történt, aminek mértéke forintban kifejezve 100 Ft/kg és 300 Ft/kg közé esett.

A busatörzs legalacsonyabb ára (1150 Ft/kg) Nagykanizsán és Keszthelyen figyelhető meg a 39. és 48. hetek között. A busaszelethez legolcsóbban a budaörsi Auchanban lehetett hozzájutni, akciósan,

1299 Ft/kg áron a 44. héten. Mindkét termék esetében Szeged bizonyult a legdrágább beszerzési helynek, a teljes időszakban a busatörzs esetében 3690 Ft/kg, a szeletnél 3990 Ft/kg fogyasztói ár mellett. Az árak terjedelme – a maximum ár a minimum ár háromszorosa – e haltermékek esetében számít a legnagyobb. Feltehetőleg az alacsonyabb árszintnek is köszönhetően, e két termék esetében sokkal kevésbé jellemzők az áruházi akciók, sőt a busatörzsnél nem is találkoztunk ilyennel.

A vizsgált haltermékek között messze a lazacfilé a legdrágább, 2024-ben 7000 Ft/kg alatt jóformán csak a kiskereskedelmi üzletláncokban lehetett hozzájutni. A legolcsóbban, 5500 Ft/kg körüli megfigyelt áron a 35. és 39. héten a budaörsi METRO-ban, illetve a 44. héten a budaörsi Auchanban került a pultokra. A legmagasabb áron a szegedi piacon kínálták, 11890 forintért kilogrammonként az év végén, a 48-51. hetekben.

A lazacfilé fogyasztói ára 2024 karácsonyán az egy évvel korábbihoz képest a piacok felénél nem változott, több értékesítési helyen pedig vegyesen alakultak az árak. Jelentős mértékű, (+25%) áremelkedés Székesfehérváron és Békéscsabán történt, ami 2000 Ft/kg-os áremelkedést jelent, de Szegeden és a budaörsi METRO-ban is nőtt az ár, 300 Ft/kg, illetve 500 Ft/kg mértékben. Az árcsökkenések ugyanakkor minimális, 100 Ft/kg összeget értek el, pl. a budaörsi Auchanban, ami csak 1-2 százalékot jelentett.

Néhány megfigyelt értékesítési hely egész évben változatlan áron kínálta a lazacfilét, ezek részben magasabb árfekvésű üzletek, ahol az átlagár megközelítette a 9000-10000 forintot kilogrammonként. A Fővám téri vásárcsarnok fogyasztói ára egész évben 7500 Ft/kg volt. Más értékesítési helyeken akár erőteljesebben is ingadoztak az árak, pl. a budaörsi Auchanban

a 2024. évi legalacsonyabb és a legmagasabb megfigyelt fajlagos ár között közel 4000 forint volt a különbség.

A vizsgált haltermékek 2024. évi áraival kapcsolatban összegzőként elmondható, hogy a heti árakból képzett súlyozatlan átlagaik az előző évhez viszonyítva vegyesen mozogtak. Minden termék esetében megfigyelhetők olyan értékesítési helyek, ahol nem következett be változás, a piacok többségében azonban inkább emelkedtek, mint csökkentek az átlagárak, amelynek mértéke általában mérsékelt volt és egy-két kivétellel az 1-8 százalék közötti sávba esett.

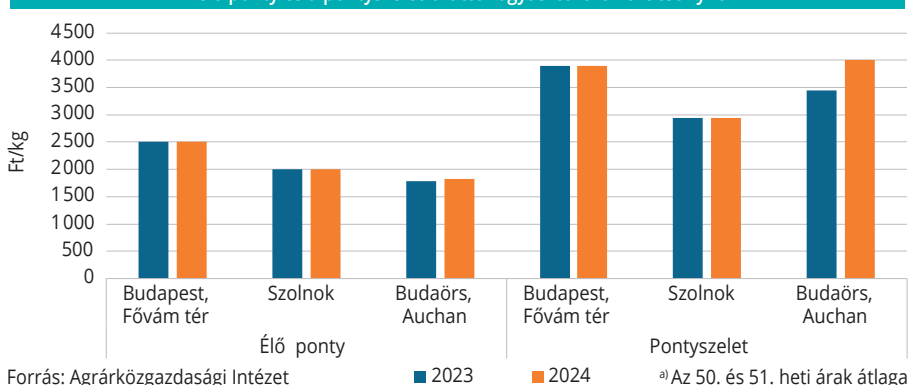
A haltermékek kiskereskedelmi árát számos tényező befolyásolja. Magyarországon a halak termelésében felhasznált input elemek költségei nehezen érvényesíthetők az élőhal tóparti értékesítése során. Inkább erősebb árfolyásoló tényező a hazai halkínálat mennyisége, míg az importált termékek esetében az import árának alakulása, az egyéb értékesítési csatornák keresletének alakulása, a kiskereskedelmi egységek árral kapcsolatos politikája (akciók, különösen az ünnepek, húsvét és karácsony idején). Keresleti oldalon a lakosság jövedelmi viszonyai, a reálkeresetek alakulása, a helyettesítő termékek fogyasztói ára, az egyéb fogyasztói preferenciák lehetnek hatással a hal árára.

Kínálati oldalról főként az erős nyári hőhullámok és a tartós aszály miatt közepes haltermeléssel lehetett számolni 2024-ben. Az üzemanyagok kivételével a termelésben felhasznált inputok (villamos energia, takarmánygabonák) árai összességében kedvezőbben alakultak az előző évihez képest 2024 I-III. negyedévei során, ugyanakkor valamennyi ráfordítás ára jelenleg is magasnak számít. A termelésben és a feldolgozásban tovább emelkedtek a munkaerő költségei.

A legnagyobb arányú visszaesés az élelmiszerek eladásaiban jelentkezett. Keresleti oldalon 2024-ben a béremelések és az infláció csökkenése következtében a lakosság vásárlóereje elméletileg növekedett 2023-hoz képest, de még mindig nem érte el a válság (2022 év) előtti szintet. Ezt támasztja alá, hogy a kiskereskedelmi forgalom volumene nem épült vissza, szezonális csúcsok vannak, de az általános időszakban a forgalom lényegesen alacsonyabb.

**Radócné Kocsis Teréz,
Bojtárné Lukácsik Mónika,
Szabó Krisztián,
Dr. Urbányi Béla**

Az élő ponty és a pontyszelet bruttó fogyasztói ára karácsonykor^a

Az ágazat sikerei és kihívásai

Az elmúlt években a magyar akvakultúra ágazat jelentős sikereket ért el és a jövőben is számos lehetőséget rejt magában. A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) ügyvezetőjével, Timmel Edével beszélgettünk az ágazat és a szervezet aktuális helyzetéről, a kihívásokról és a jövőbeli tervekről.

„Minden szakmaközi szervezetnél fontos a széles bázis, hogy az értéklánc minden elemének a szereplői tagként, közösen vegyenek részt a munkában, az érdekvéviselésben. Ez a cél, mármint hogy a termőföldtől az asztalig, pontosabban a termelőtől a feldolgozón át a kereskedőig, a MA-HAL esetén is megvan” – fogalmazta meg véleményét *Timmel Ede*.

„A MA-HAL az akvakultúra ágazat meghatározó szereplője, melynek célja a termelők, feldolgozók és kereskedők támogatása. Szervezetünk az elmúlt időszakban jelentős tagbővítéssel ment keresztül, és ma már büszkén mondhatjuk, hogy az ágazat 80 százalékát lefedi. A Szakmaközi Szervezet számos szolgáltatást nyújt tagjainak, a többi között képzéseket, hírleveleket és pályázati tanácsadást. A tagok számára például sikerült elérni, hogy bizonyos pályázatok esetén plusz pontot ér a szakmaközi szervezetben való részvétel. De mindenképpen meg kell említeni azt is, hogy a tagok számára szintén nagy előnyt jelent a MA-HAL és a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) kölcsönösen előnyös együttműködése. Ezekből is látható, hogy a MA-HAL célja, valós és mérhető teljesítménnyel bír, szolgáltató szakmaközi szervezetenként működni, amely vonzó ajánlatot tud nyújtani az ágazati szereplők számára. Azon túl, hogy a szervezet természetesen a teljes termelési láncot lefedi, emellett a MA-HAL együttműködik az innováció területén tevékenykedő partnerekkel, pénzintézetekkel és kutatás-fejlesztési műhelyekkel is”.

SIKEREK ÉS EREDMÉNYEK

Az elmúlt években a MA-HAL számos eredményt ért el az ágazat érdekében. A vízdíjak elengedése, az 5 százalékos hal-áfa és a halastavak ökoszisztéma-szolgáltatásának kompenzálását célzó támogatások, mind hozzájárultak az ágazat fejlődéséhez.

déséhez. A MA-HAL emellett megkezdte az együttműködést a Külügyminisztériummal és annak háttérintézményével a HEPA-val, az exportpiacok bővítése érdekében. (A HEPA Magyar Exportfejlesztési Ügynökség Nonprofit Zrt., melynek célja, hogy professzionális szolgáltatásokkal és ösztönző eszközökkel segítse a magyar vállalkozások külföldi piacra lépését.) A MA-HAL egyik fontos célja, hogy segítse a tagok exporttevékenységét. Ennek érdekében a szervezet a HEPA ügynökséggel közösen a jövőben üzleti reggelit szervez a haltermelők, halfeldolgozók és kereskedők számára, ahol lehetőségük nyílik megismerkedni a harmadik országok piacáival. A MA-HAL emellett elkötelezett, hogy tagjainak minél több információt és segítséget nyújtson. A szervezet megújította honlapját, amely mostantól még informatívabb és könnyebben kezelhető.

KIHÍVÁSOK ÉS MEGOLDÁSOK

Az ágazatot számos kihívás éri. A 2024-es évben a tógazdaságokban a ponty esetén rekord közeli terméshozamok

születtek, de a termelők nagyon jó évet tudhatnak a kecsege esetén is. Emellett a karácsonyi időszakban némileg visszaesett a hazai értékesítés, és a román exportpiac (amely nagy felvevője a magyar akvakultúra termékeknek) is megbicsaklott, a bolgár halakkal való verseny miatt. Mindez túlkészletet eredményezett.

A MA-HAL a problémák megoldása érdekében koherens árpolitikát és minőségi termékeket javasol. A szervezet szerint a magyar termelőknek a minőségre kell koncentrálniuk, és mérsékelniük kell az árakat, hogy versenyképesek maradjanak a piacon.

A Szakmaközi Szervezet vezetése úgy gondolja, hogy egy koherens és jól megtervezett árpolitika mellett vissza lehet szerezni azokat a bástyákat, amik most egy kicsit megsérültek a dömpingáras bolgár halak miatt. Remélhetőleg a minőséggel, valamint egy kicsit mérsékelt árakkal előre tud törni a magyar hal, ha majd a termelők is úgy látják, hogy erre van lehetőségük és mozgásterük.

JÖVŐBELI TERVEK

A MA-HAL a jövőben is folytatja az ágazat támogatását. A közeljövő feladatai és tervei között szerepel a májusi tisztújítás, az Országos Halfőző Verseny megszervezése és a MAHOP Plusz eszköz-beruházási pályázatának előkészítése. A halfőző verseny megszervezése, mint a szakmaközi szervezet egyik fontos feladata, az idén valószínűleg tradicionálisan augusztus utolsó hétvégéjén lesz, a helyszín kiválasztása még folyamatban van.

A MA-HAL vezetése kiemelt figyelmet fordít a pályázati lehetőségekre. A szervezet aktívan részt vesz a MAHOP Plusz pályázatok előkészítésében, és azon dolgozik, hogy a lehető legmegfelelőbb konstrukciók mentén kerüljön sor a pályázati felhívások kiírására. A MA-HAL bízik abban, hogy a haltermelők a terület-alapú pályázatból származó összegből önerőt tudnak képezni például a gépesző-beruházásokhoz.

A szakmaközi szervezet bizakodva tekint a jövőbe, és elkötelezett aziránt, hogy a magyar akvakultúra ágazat továbbra is sikeres legyen.

Télből a tavaszba

Napjaink időjárási viszonyosságai és az évszakok változékonyága miatt, halainkra a téli és tavaszi időszakban is fokozott figyelmet kell fordítani. A télen vermélő, telelő halak a táplálékban gazdag időszak alatt tartalékot képeznek az ínségesebb hónapokra. Azonban a szokatlan időjárás miatt a tél közepén felmelegedő vizekben, a halak megszakítják nyugalmi periódusukat, aktívak lesznek, amihez energiát használnak fel téli raktáraikból. Elindulnak táplálékot keresni, azonban a hideg vizekben sokszor nem járnak sikerrel. Később, az ismételten beköszöntő hideg időjárás hatására újból elvermelnek, majd tavasszal a jó idő beköszöntével ismét aktívak lesznek, azonban már kimerült energiaraktárakkal.

Pontyfekélyesedés – a paraziták okozta hámsérülésen bejutó baktériumok alakítják ki a gyakran izomzatba elterjedő fekélyeket

Pontytetvesség – a parazita a kültakarót felsértve táplálkozik a halból, ezáltal bemeneti kaput hagyva maga után a másodlagos kórokozóknak

A Vet4Fish Kft. a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezettel kötött megállapodása alapján a tagok ingyenesen vehetik igénybe a parazitológiai és a vízminta vizsgálatokat (pH, ammónia, nitrit, nitrát, foszfát, alkalinitás, keménység), valamint az állatorvosi szaktanácsadást is, telefonon vagy elektronikus úton.

Ez sajnos kihatással lesz az immunrendszerük működésére, ezáltal az egészségi állapotukra. A tél folyamán az állatokon megtalálható, szintén lelassult életmódot folytató paraziták a melegebb vizekben elkezdnek aktívabban táplálkozni és a számuk ugrásszerűen megnő. A halak legyengült immunrendszere nem tudja felvenni velük a versenyt, és az elsődleges kártételükön kívül utat nyitnak a másodlagos bakteriális és gombás fertőzéseknek. A paraziták akár a kültakarón, akár a kopolytún jelentős károkozásra képesek, ezáltal a gázcsere is akadályozottá válhat. Az élősködők által hátrahagyott bemeneti kapukon a patogén baktériumok fekélyeket idézhetnek elő, vagy akár vérmérgezést is okozhatnak. A szintén ilyen területeken megtelepedő gombák a szövetek mélyére hatoló hifáikkal felemészthetik a halakat.

Nagyon fontos, hogy még a tél előtt állatorvos ellenőrizze az állományokat, ezáltal felderítve az esetlegesen lappangó betegségeket. Ha a halak jó kondícióban és egészségesen vágnak neki a téli periódusnak, már fél sikert könyvelhetnek el a halasgazdák. Ki kell emelni a vitamindús takarmányozás jelentőségét az őszi hónapok során, amikor még táplálkozik a hal. A téli időszakban figyelni kell az állatok mozgását, ha az tűnik fel, hogy aktívak és táplálékot keresnek, javasolt fehérjesszegény, kis mennyiségű takarmányt biztosítani számukra. Ezáltal nem a saját raktáraikat emésztik fel.

Tavasszal ismét aktuálissá válnak az állategészségügyi vizsgálatok. Diagnosztikai módszerek segítségével fel kell tártani az esetleges parazitás bántalmakat. Ha bakteriális megbetegedés is felütötte a fejét, akkor pedig a kórokozó kitenyésztésével, valamint a nélkülözhetetlen rezisztenciavizsgálattal kidolgozható az állomány megfelelő kezelési terve. A pontos diagnózis elengedhetetlen a sikeres és költséghatékony kezeléshez.

Néhány haltermék 2025. év 9. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

		Élő ponty	Friss				
		pontyszelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé	
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Budapest Fővám téri csarnok	2500	3900	4900*	2700	2700	7500
	Budapest Lehel téri csarnok	2350	4200	4200	2400	2200	10900
	Pécs	2490	4290	4990*	2990	2990	-
	Székesfehérvár	2300	3990	4390*	-	-	-
	Győr	2990	4390	3590*	1890	2150	9990
	Debrecen	2599	3999	4880*	-	2999	7999*
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950	2250	2890	10500
	Gyula	-	3800	4200	2300	2400	-
	Nagykanizsa	2450	4850	5390*	2790	2390	9890*
	Kaposvár	2300	3950	4500*	2950	2950	8900
	Keszthely	2450	4850	5390*	2790	2390	9890*
	Szeged	3290	4790	6590*	-	-	-
Üzletek 2025. 2. 25.	budaörsi Auchan	2390	4390	3899*,**	2215	1799	6999
	budaörsi METRO	1899	3299	4299*	1999	2499	6789**

*nyúzott, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

A halak és halászati termékek forgalma

A halak és halászati termékek külkereskedelmi forgalma 2024. I. fél évében 2,4 milliárd forinttal növekedett a 2023-as fél évhez képest, melynek hátterében az import 1,5 milliárd és az export 0,9 milliárd forintos bővülése áll. Összeségében a termékforgalom külkereskedelmi egyenlege ebben a viszonylatban kismértékben, (- 0,5 milliárd forint) változott, vagyis 2024 első felében 21,7 milliárd forintos passzívumot mutatott, ugyanakkor a teljes mezőgazdasági és élelmiszeripari termék-külkereskedelem forgalmának értékéből 0,71 százalékban részesedett a KSH adatai szerint.

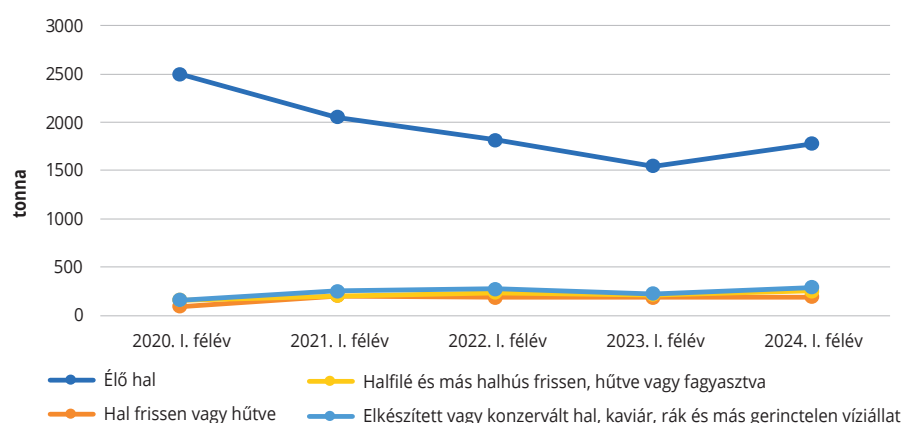
Halászati termékek szempontjából Magyarország nettó importőr mind a mennyiségben, mind értékben egyaránt. A külkereskedelmi egyenleg passzívumának mértékére az import van ráhatással, mivel annak értéke többszöröse az export értékének éves és fél éves viszonylatban is. A halászati és akvakultúra-termékek exportértéke 2024 első felében 5,7 milliárd forintot (+19,7%) importértéke 27,4 milliárd forintot (+5,7%) ért el, így a külkereskedelmi forgalom -21,7 milliárd forintos passzívumot eredményezett, amely 0,5 milliárd forinttal haladta meg a 2023. első hathavi adatát, így 21,2 milliárd forintos deficit keletkezett. Az importérték több mint 1,5 milliárd forinttal emelkedett az exportérték viszont 19,7 százalékkal (+0,9 milliárd forint) bővült 2024 első felében a 2023. évi fél éves értékhez képest. A halak és halászati termékek kivitelének részesedése az agrár- és élelmiszeripari termékek exportértékéből éves és fél éves viszonylatban is az utóbbi években 0,2 százalék körül alakult, behozatalának aránya pedig 1,45 százalék volt a múlt esztendő első hat hónapjában.

Ha a feldolgozás mértéke szerint vizsgáljuk az adatokat, akkor elmondható, hogy míg 2023 első felében az élő hal, vagyis a feldolgozatlan termék aránya 45,8 százalék volt a kiviteli oldalon, addig 2024 első felében 44,8 százalékos részarányt képviselt. Ez a 0,9 százalékpontos visszaesés érdemileg változatlanak tekinthető. Az elsődlegesen feldolgozott termékek (a nyersanyag közvetlen, alapvető feldolgozási folyamatán túlmenően további feldolgozás szükséges ahhoz, hogy fogyaszthatóvá váljanak a termékek) aránya 3 százalékponttal csökkent a 2023. fél évi részarányhoz képest. A másodlagosan

(szekunder feldolgozás, vagyis a késztermékgyártás) feldolgozott termékek részesedése az exportárbevételből 23,9 százalékot ért el 2024 első hat hónapjában, ami 4 százalékpontos emelkedést jelentett a megelőző év azonos időszakához mérten. Az elsődlegesen feldolgozott termékek

közül kiviteli érték (59,5%), szempontjából kiemelkedik a friss vagy hűtött halfilé, azonban a teljes exportárbevételt vizsgálva ezen termékkör csupán 18,6 százalékot képviselt 2024 első felében. Az import értékének a 48,2 százalékát a másodlagosan feldolgozott termékek (kivonat és lé hús-

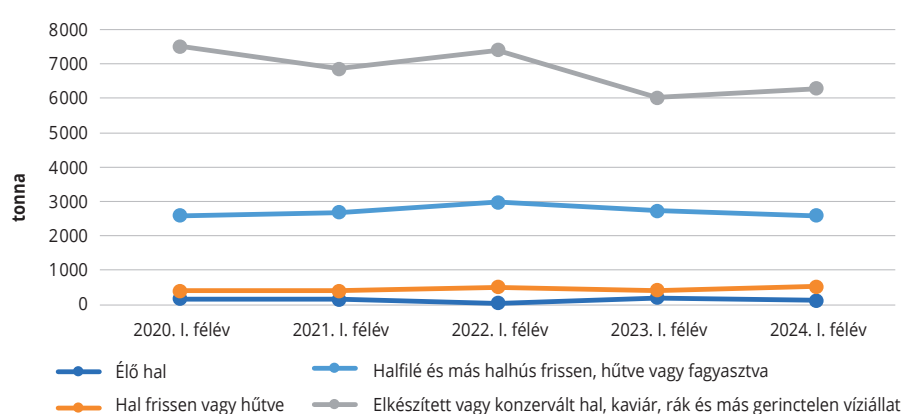
1. ábra: Főbb haltermékek magyarországi kivitelének alakulása adott év I. fél évében

Megjegyzés: Az élő hal termékcsoport jelen esetben tartalmazza a díszhal termékcsoportot is, de mértéke minimálisnak van jelen.

Forrás: KSH (2025) adatai alapján AKI-szerkesztés

2. ábra: Főbb haltermékek behozatalának alakulása adott év I. fél évében

Megjegyzés: Az élő hal termékcsoport jelen esetben tartalmazza a díszhalat is.

Forrás: KSH (2025) adatai alapján AKI-szerkesztés

ból, halból, rákból, rákfélékből, puhatestű vagy más gerinctelen víziállatból, továbbá az elkészített vagy konzervált halból, kaviárból és halikrából készített kaviárpótló, ezenkívül az elkészített vagy konzervált rákból és rákfélékből, puhatestű és más gerinctelen víziállatból készült termékek) tették ki a vizsgált fél évben.

Az adatokat termékcsoport szerinti bontásban megvizsgálva az alábbi megoszlás rajzolódik ki az importérték tekintetében: a tartósított vagy konzervált hal 43,7, a halfilé 24,4, az élő hal 0,7, a friss vagy hűtött hal 7,2, a fagyasztott hal értéke 6,0 százalékát adta a halászati termékek importértékének. A rákfélék 6,2, a szárított vagy füstölt halak importértéke 5,7 százalékos arányt ért el, a puhatestűeké (éticsiga nélkül) 1,6 százalék, míg a kivonat, lé (pl. halászlé) 1,1, és a rákkonzerv részesedése 3,3 százalék volt 2024 első hat hónapjában.

Magyarország halászati termékexportjának esszenciális terméke az élő hal. Hosszú évek óta ezen termékkör exportértéke a legmagasabb, és az egyedüli termékcsoport, amelyből nettó exportörnek számít hazánk. A halgazdálkodási ágazat élőhal-exportja 1778 (díszhal nélkül) tonna volt 2024 első hat hónapjában, ami 232 tonnával több, mint a 2023 első felében kivitt mennyiség. Az import-élőhal 109 tonna (díszhal nélkül) volt, összeségében a termékkör díszhal nélküli volumene 40,8 százalékkal mérséklődött 2023. fél évi mennyiséghez viszonyítva. Az export meghatározó tétele az élő pontyfélék (827 tonna), a korábbi évek azonos időszakában az egyéb élőhal-kivitel 400-435 tonna között alakult, viszont az utóbbi 2 év első fél évében 130-180 tonna között mozgott, tehát jelentősen mérséklődött. Élő pontyot összeségében 2024 első felében 9 országba szállítottunk, a kivitel szinte teljes egészében (99%) az EU belső piacára irányult. A

1. táblázat: Magyarország ponty-külkereskedelme 2020-2024. I. fél év között				
Év	Pontyexport		Pontyimport	
	tonna	millió Ft	tonna	millió Ft
2020. I. fél év	1162	701	70	41
2021. I. fél év	842	617	47	34
2022. I. fél év	799	799	25	19
2023. I. fél év	518	757	45	59
2024. I. fél év	827	926	0	0

Forrás: KSH (2024) adatai alapján AKI-szerkesztés

vizsgált időszakban az EU-tagországokon kívül csak Szerbia és Grúzia vásárolt élő pontyot Magyarországról, több mint 6 millió forint értékben. Az élőponty-exportban a partnerországok közül kiemelkedik Románia mind értékben, mind mennyiségben. A további felvevőpiacok között megtalálható Olaszország, Lengyelország, Szlovákia és Horvátország is.

Hosszú éveken keresztül Csehország volt a legnagyobb beszállítónk, mellette Horvátországból érkezett tétel a magyar piacra. 2020 és 2021 első fél évében szintén Csehország volt a kizárólagos beszállítónk 70, illetve 47 tonna mennyiséggel, és 2022 első fél évében is csak ebből az értékesítési csatornából érkezett hazánkba élő ponty (25 tonna, 19 millió forintértékben). 2023 első hat hónapjában viszont – a korábbi gyakorlattól eltérően – kizárólag Szlovákiából importáltunk élő pontyot 45 tonna mennyiségben. A múlt év első felében pedig nem érkezett importáru ezen termékkörből.

A friss vagy hűtött hal importértéke 2024 első hat hónapjában az ötszöröse volt az exportnak. Az exportvolumen 189 tonnát tett ki, hasonlóan a 2023 első fél évi adatokhoz, azonban az import mennyisége 28 százalékkal növekedett (523 tonna).

A friss vagy hűtött hal importvolumenének 15 százaléka a korábbiaktól eltérően Svédországból (79 tonna) és szintén 15 százaléka (76 tonna) Romániából került

hazánkba. Ugyanakkor a megelőző fél éves időszakban Dániából importáltunk elsődlegesen ebből a termékkörből, viszont 2024. I. fél évben Dánia már csak a negyedik helyen szállított be a „beszállítói partnerországok rangsorában”. Az export általában 4-5 ország irányába történik, 2022 és 2023 első felében is az Egyesült Királyság és Szerbia volt Magyarország két meghatározó felvevőpiaca, sőt 2024 első felében is az Egyesült Királyságba és Szerbiába került a termékek 99 százaléka (188 tonna).

Fagyasztott halból 2024 első felében 1435 tonna került a hazai piacra, és mindössze 62 tonna értékesült külföldön. A külkereskedelmi egyenleg passzívuma az előző fél éves adatokhoz képest, közel 190 millió forinttal romlott.

Fagyasztott halból általában mintegy 30 országból 25-30 féle termék érkezik hazánkba. A vizsgált fél évben 21 országból került Magyarországra fagyasztott hal, amelynek 52 százaléka (750 tonna) Spanyolországból származott. A termékkörből 125 tonna Törökországból és 112 tonna Horvátországból érkezett. Ezenfelül Ukrajnából (90 tonna), az Egyesült Államokból (54 tonna), Írországból (51 tonna) és Szlovákiából (37 tonna) is hoztunk be ebből a termékkörből. Ennek exportja tekintetében a partnerországok köre jóval kisebb, általában 10-11 országgal áll kapcsolatban hazánk. A 2024-es fél évben elsődlegesen a szlovák (32%) és az osztrák piacra került

2. táblázat: Hal és halászati termékek exportja és importja, 2023. I. fél év – 2024. I. fél év

Megnevezés	Export				Import			
	2023. I. fél év		2024. I. fél év		2023. I. fél év		2024. I. fél év	
	tonna	millió Ft	tonna	millió Ft	tonna	millió Ft	tonna	millió Ft
Élő hal ^{a)}	1546	2163	1778	2534	184	185	109	114
Hal frissen vagy hűtve	187	408	189	429	410	1474	523	1989
Fagyasztott hal	53	87	62	75	1292	1466	1435	1644
Halfilé és más halhús frissen, hűtve vagy fagyasztva	211	905	250	1053	2736	7093	2591	6704
Szárított, sózott, pácolt vagy füstölt hal, halliszt, dara	6	44	6	43	182	1145	226	1562
Rák frissen, hűtve, fagyasztva, tartósítva	36	127	45	137	373	1189	586	1707
Puhatestű frissen, hűtve, fagyasztva, tartósítva ^{b)}	14	51	13	34	223	450	209	449
Gerinctelen víziállatok	0	0	0	0	9	14	3	9
Kivonat és lé húsból, halból, rákból	20	39	23	53	984	928	520	290
Elkészített vagy konzervált hal, kaviár	204	728	270	1151	5707	10 934	5997	11 999
Elkészített vagy konzervált rák és más gerinctelen víziállat	21	174	19	147	311	1017	286	902
Összesen	2 298	4726	2655	5655	12 411	25 896	12 487	27 368

^{a)} Diszhal nélkül.^{b)} Éticsiga nélkül.

Forrás: KSH (2024) adatai alapján AKI-szerkesztés

(23%) a legnagyobb tételben fagyasztott hal, valamint szállítottunk még kisebb mennyiséget Szlovéniába, Ukrajnába, Horvátországba és Lengyelországba is.

A halfilé termékkör 2024 első felében az exportérték 18,6, az importérték 24,4 százalékát fedte le. A halfilé-behozatal 2591 tonnát, a kivitel pedig 250 tonnát tett ki. A vizsgált időszakban, az előző év azonos időszakához képest a halfilé exportértéke 16 százalékkal nőtt, az importértéke 5 százalékkal mérséklődött. A passzívum értéke 5,6 milliárd forint volt, ami a 2023.

fél évi 5,3 milliárd forinthez képest 9 százalékos javulást ért el.

A halfiléexportnál érdemes figyelembe venni, hogy az csak csekély mértékben jelent hazai termelésű árut, leginkább reexportot foglal magába. A termékcsoportnál jellemzően a nagy tételben behozott termékek átcsomagolására és továbbértékesítésére kerül sor. Magyarország halfiléimport kapcsán leginkább EU-tagországokkal áll kereskedelmi kapcsolatban, a 2024. I. fél évi halfilé volumennek 81 százaléka származott a tagországo kból.

A szárított, sózott vagy füstölt hal a vizsgált időszakban a haltermékek importértékéből 5,7 százalékb an részesedett. Az import mennyisége 25 (226 tonna), értéke 36 százalékkal (1,6 milliárd forint) emelkedett. A rák és rákfélékből 586 tonna érkezett több, mint 1,7 milliárd forint értékben, az import alakulását továbbra is a garnélarák (kivéve hidegvízi, fűrészes) behozatala befolyásolta.

Kiss Gabriella,
Bojtárné Lukácsik Mónika,
Dr. Urbányi Béla

AUTOMATIZÁLT VÍZMINŐSÉG MONITORING, KÖRNYEZETI MONITORING ÉS BEAVATKOZÁS

A WALISE monitoring rendszer segítségével időben felismerheti a vízminőségi problémákat, és proaktív lépéseket tehet a halak egészségének védelme érdekében.

Lépj en kapcsolatba velünk!

+36 70 885 6542
walise.com

Valós idejű adatok 0-24 Profilozás Távfelügyelet Azonnali riasztás Automatikus beavatkozás

WALISE ELŐNYÖK

 TERMELÉSI BIZTONSÁG
30%-kal növelheti a termelési biztonságot, mivel csökkenti a halállomány elhullásának kockázatát, és biztosítja a stabil környezetet.

 ELEKTROMOS ENERGIA MEGTAKARÍTÁS
15-50%-kal csökkentheti az energiafogyasztást.

 TERMELÉSI FENNTARTHATÓSÁG
90%-kal növeli a halastó környezeti paramétereinek fenntarthatóságát.

 HOZAMFOKOZÁS
Közel 20%-kal-nagyobb telepítési sűrűséget tesz lehetővé.